

N A J V Y Š Š Í S Ú D
S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Tlačové komuniké k obchodnoprávnej veci sp. zn. 5Obdo/35/2023

Dňa 30. júla 2024 bol senátom 5O obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo spore vedenom pod sp. zn. 5Obdo/35/2023 vyhlásený rozsudok, ktorým bolo **zamietnuté** dovolanie žalobcu vo veci určenia neplatnosti prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Vychádzajúc z obsahu dovolania a k právnej podstate namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci dovolací súd vyvodil, že dovolateľ sa v zásade pýta, *či má verejnoprávna inštitúcia v zmysle ust. § 16 zákona č. 176/2004 Z.z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií v platnom znení len (prekluzívnu) lehotu 6 mesiacov na podanie žaloby o určenie neplatnosti prevodu vlastníctva k nehnuteľnosti, a po uplynutí tejto lehoty jej možnosť namietat' neplatnosť právneho úkonu zaniká.*

Dovolací súd uzavrel, že verejnoprávna inštitúcia môže podať takúto žalobu, keďže ide o absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka (OZ), kedykoľvek. Dovolací súd zároveň konštatoval, že nenachádza žiaden zákonom identifikovaný dôvod znevýhodňovať verejnoprávnu inštitúciu vo vzťahu k ochrane jej majetku. **Zákonodarca prípadnú pasivitu verejnoprávnej inštitúcie v tomto smere spojil s možnou ingerenciou prokurátora, čo však v žiadnom prípade nemožno vykladať tak, že verejnoprávna inštitúcia by mala mať menšiu možnosť ochrany, než iný vlastník.** Je teda zrejmé, že v ustanovení § 16 zákona č. 176/2004 Z.z. nie je stanovená objektívna lehota časovo limitujúca možnosť napadnúť prevod majetku, ale subjektívna lehota, a to len pre prokurátora pri uplatnení takéhoto osobitného druhu prokurátorskej žaloby (po márnom uplynutí 6 mesiacov). Uvedené ustanovenie teda len **rozširuje okruh aktívne legítimovaných osôb na podanie žaloby**, avšak neobmedzuje verejnoprávnu inštitúciu k možnosti podať žalobu podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (CSP).

Vo vzťahu k plynutiu času je zákonom upravená lehota stanovená len vo vzťahu k prokurátorovi, nie samotnej inštitúcii, a pokiaľ v procese prevodu vlastníckeho práva došlo k nezákonnému postupu, alebo samotná kúpna zmluva by bola absolútne neplatná, potom sa verejnoprávna inštitúcia môže domáhať buď určenia neplatnosti právnej skutočnosti procesne postupujúc podľa § 137 písm. d) CSP (tu s odkazom na § 16 zákona č. 176/2004 Z.z.), a teda platnosť úkonu rozporovať aj v čase pred zavkladovaním do katastra nehnuteľností, alebo žiadať určenie vlastníckeho práva postupom podľa § 137 písm. c) CSP, po vykonaní vkladu do katastra nehnuteľností. Možno uzavrieť, že **verejnoprávna inštitúcia (rovnako ako akýkoľvek iný právny subjekt), nie je časom limitovaná v uplatňovaní práva pre prípady absolútnej neplatnosti úkonov, ktoré dali základ prevodom vlastníckeho práva (t. j. pre rozpor s § 39 OZ).**